

адвокат Руинъ веде оборону по польски. Такъ у насъ прикрѣдѣи, въ которыхъ мы самы виноваты, за котрѣи передъ чоловѣкомъ чужой народности правдивому патріоту рускому въ соромъ падѣнїи треба. Де же у насъ при такихъ обстояніяхъ буде можливыѣ здѣбрать число 25 родаѣчѣвъ, котрѣи сѣмѣло зажадали бы руского языка? За приступѣмъ, что и будутъ зголошуватися при вписи за рускимъ выкладымъ языкомъ, такъ де контроля для Русиновъ, що потрѣбне число впишалось? Идѣмъ дальше. Отѣтвѣти число вайшлося. Директоръ середніи школы неприготовленый на руску паралельку, мусить найперше учениковъ разомъ держати, не маючи призначеныхъ учителѣвъ, анъ льокалю; съ початкомъ каждого року бувъ-бы хасть, була-бы перешкода въ науцѣ для учениковъ. Що року треба число подавати до краевої ради шкѣль, що року провизоричный стантъ въ школѣ. Скаже хтось: въ кождй спрѣвѣ суть трудности, та и тутъ бывъ-трудностей обйтися годѣ. Нехай и такъ. Приходится въ концѣ до довѣршненія факту. Дѣстаемо по побореню трудностей руску паралельку одну, або двѣ, або три въ одній гимназіи. Що-жъ дальше? Даютъ учителѣвъ до руского паралельки. Межи ними потребує одинъ только бути неприхильный чоловѣкъ для руского, а вже по вакаціяхъ не маючи руского паралельки: пѣднесе скаду вымоговъ тай число не на 18 або 19, але на 12 може упасти. Але допустѣмъ, що наука иде правильно, що учителѣвъ такъ и тогдѣ паралелька рокъ, два, три поистнѣи а потомъ мусить зйти понизше 20, бо ученики або за-для хоробы, або за-для недостачи васобу грошевого, що у руского молодежи на дневномъ порядку, — перестаютъ до школы ходити. Що-жъ бѣдній дѣти, оставши въ рускїй паралельцѣ, мають дѣти? Мусить перейти на польскїй выклады, бо для нихъ пасла права по руски дальше выкладати не можна за-для недостачи отвѣтного числа. Яка то страта для молодежи пѣдъ взгледомъ науковимъ! Молодежь, котра ходила на польскїй выклады, буде лекше все понимати, а наша труднійше, и неодинъ ученикъ Русинъ стратить рокъ въ причини руского выкладового языка. Чи скаже хтось да дальше до першої класы записувати сина на рускїй выкладовый языке, маючи такъ сумній примѣры на другихъ? Учителѣвъ Русини будуть тутъ въ дуже прикрѣдѣи положению. Прихильній рускїй спрѣвѣ будуть мусѣти противъ засадамъ педагогичнимъ и науковимъ дѣлати — дивити на неодно кроѣ пальцѣ, наражатися на закиды въ стороны власти и колеговъ Полаковъ, що гонять за популярностю, а въ концѣ паралельку руску все таки закрываютъ, не вдоволять рускїй публіки, бо таї скаже, що естрогесть учителѣвъ довела до упадку руску паралельку. Въ той способѣ ведена паралелька, если-бѣ якимъ дивнимъ способомъ бѣть першої до осьмої класи утрималася, то чи пѣдъ взгледомъ науковимъ Русини выскали-бы, — съ пытаньемъ. Маючи тое нещастливе число 20 на оцѣ, пускаль-бы въ класы до класы учениковъ и рѣвень науки учениковъ въ рускїй паралельцѣ бувъ-бы може о много низшій, інже въ польскїй паралельцѣ той самой класи.

Сели отѣхъ заведеніе паралелько на основѣ внесенія послѣ Романчука не только для Русиновъ стѣйности не мало-бы, а навѣтъ могло-бы бути некористнымъ, то скаже хтось: такъ най заведутъ себѣ рускїй гимназію що найменше три, бо таке число необходимо потрѣбне, отповѣдаючи загальнїй фрекенції рускїй молодежи въ Галичинѣ. Якъ понизше наведена табела фрекенції учениковъ Русиновъ виказує, найотвѣтнѣшими мѣсцами для основанія рускїй осьміої гимназії були-бы: Переяславль безвагладно, Коломыя-Станиславовъ, Тернополь-Бережаны. Що такій самостойнїй гимназіи въ однѣмъ въ наведеныхъ мѣстахъ що до числа учениковъ Русиновъ, ходячихъ до гимназії, удержаніемъ коштомъ державнімъ, истинути бы могли, о томъ переконуе настъ порівняннѣ фрекенції нашей рускїй молодежи по нашихъ гимназіяхъ съ загальнїй фрекенцію молодежи по гимназіяхъ іншихъ коронныхъ краївъ. И такъ фрекенцію, яку оказує руска молодежь гимназіальна въ остатнїхъ рокахъ въ Бережанахъ и Тернополи, находимо такожъ въ шести осьмикласовыхъ гимназіяхъ іншихъ коронныхъ краївъ, съ загальнимъ числомъ 103—130, межи тими три коштомъ державнімъ удержаніемъ, именно въ Дальматіи въ Котарѣ съ числомъ 103, въ Чехахъ въ Ар-

навъ съ числомъ 128 и на Побережю въ Міт-робѣтѣ, що хотятъ; ухвалиють бюджетъ, якій хотятъ; розмѣрють грошѣ повѣтівъ, якъ хотятъ, бѣзъ найменшої чізи контролю. Розумѣється, що о якому хотѣ-бы найменшимъ ладѣ въ нашому повѣтѣ дотычно управы по дѣламъ автономичнимъ бѣздѣи нема и бути не може. — ту пану цѣлковитий ростврѣй.

Если мы, мешканцѣ Турчанського повѣту, не маюмо бути цѣлковито позабавленій вѣры въ существованіе якої-такої справедливиости, то просимо: Ваша Експеленція вволять лаїка сководувати:

1. Обрахунокъ каси повѣтової Турчанської почавши отъ заведенія у насъ управы автономичної повѣтової, бо до сего дня нѣколи въ нашому повѣтѣ такого обрахунку не було. а знаємо певно, що многи акти дотычно рахунковъ грошевихъ пощезали.

2. Прилучити управу входачу въ кругъ дѣлання автономії повѣтової до ц. к. староства повѣтової аж до переняня урядованія Чернїраду повѣтової выбрану року 1884, бо справедливості автономичне провадило, інже має піратити въ повѣтѣ не знати въ якого титулу тройка: почмайстеръ, жидъ и аванкуртованій шляхтич.

Жителъ Турчанського повѣту.

ДОПИСІ.

Зъ Коломыї.

(Вибори до ради жъскої. — Внесеніе п. Романчука въ нашому Выборѣ повѣтової.) У насъ розпочинається поволи выборча борба при слугахъ выборовъ до нової ради громадскої. Въ ставлено въ канцелярії бурмистра листу выборцѣвъ. Листа недбало и несовѣтно вроблено. Недбало, бо пропущено въ першомъ крѹвѣ одного выборца, професора гимназіального, Руцина, а несовѣтно, бо вробило въ третомъ крѹвѣ о чотирьма жиціямъ бѣльше вѣтъ хрістянъ, а було доси завсѣгды о двѣсти голоївъ хрістянськихъ бѣльше. Якъ кажуть люди, обнакомленій добре съ дігношеніями тутешнimi. Після нового розкладу податкового повиннини въ третомъ крѹвѣ тисяче голоївъ хрістянськихъ бѣльше бути. Покрайдженій выборцѣ хрістянине внесли противъ цѣлої листи протестъ, а понеже комісія ради громадскої єго откнула, поштовъ протестъ сей до староста. Що старосто врѣбить, не знати.

Справа внесена п. Романчука має бути и въ нашої радѣ повѣтової. Якъ вачуваюмо не має ся справа прихильниківъ въ радѣ чи въ комісії аж до насъ выбраної. Одинъ Помѣщакъ, въдаючійся прихильнимъ Русинамъ, а заѣдно въ радѣ, казавъ, що въ дѣлѣ багато залежить вѣтъ о. Коблянського, руского пароха коломыцького и члена ради повѣтової Якъ о. Коблянський пѣднесе свїй голосъ рѣшучий въ той справѣ, то и Поляки призяться. Думавмо, що Впр. о. крилошанинъ схоже виступити въ оборонѣ правъ руского языка, що ся справа по людски у насъ рѣшилася. Сего прилюдно домагається бѣль него рускїй нарбдъ въ Коломыїщинѣ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(До ситуації въ парламентѣ.) Тріюмъ лѣвїцѣ не тревавъ довго, а органи єї, що до не давна ще съ такою емфазою голосили о порвавіи вояжихъ звязей, що сполучали правицю, піддають що інші смирно неоспоримій дѣйстності и мовчатъ въ виду сильної згоды парламентарія бѣльшості, хоче все ще не тратити надѣї, що опозиція въ радѣ державнїй буде ще мала досытъ случаїності ще сїї сесії заявити свою оюю. О теперїшнімъ положеніи въ радѣ державнїй доносять „Politik“, що оно теперъ такъ полѣшилося, що опозиція мусить вже отратити вояку надѣю на які небудь успѣхи, а бѣльшості парламентарія стала такъ овильною, що буде дати скоро доказы своєї сили. Точка рѣвновага двохъ парламентарій лежить теперъ въ угодѣ європейцею північною, котра теперъ по сторонѣ правицї має далеко лѣпшій видъ, якъ давнійше, позаякъ пілкомісія поробила въ дотычної угодѣ отповѣднї змѣни. Цѣла правиця съ малими вимкненіями въ поодинокихъ клюбахъ, а навѣтъ и клюбъ центрумъ годятося, що юбъ не откладати безъ условно предложенія правительства о єї угодѣ. На се годято такожъ и клюбъ Короннїого, піддають коли зъ сторони лѣвїцї — якъ вже тає говорять — лиши немаюї будуть ставити опозицію при голосуванні. Якъ здася, не прайде вже на єї сесії кр旤мъ сїї угоды та ще і за-кона о матеріяхъ вибуховихъ и бюджету, жадає бѣльше предложенія підъ обрады, а сїїя по всїй амовбрїсти и мимо дялякъ заперечень законівъ що передъ Великоднїми святами дні 24 марта. Въ кругахъ правителюваннія и парламентарій лладуть велику вагу на те, щоби обѣ палати могли рѣвночасно покончить свої роботы, по чимъ безпосередно сїїдувалася бѣльша бесѣда. — Органы опозиції доносять що по сторонѣ правицї въ радѣ державнїй носятося що гадкою завязати скремъ консервативнї клюбъ центрумъ, до котрого мали-бы ввйти члени клюбовъ Гогенварта и Лихтенштайнна. Програма сїї клюбу мала бути дуже по-добною до програми клюбу Гогенварта, а гадкою її мають висказуватися при дебатахъ надъ бюджетомъ. Кажуть, що Словенцї готовї такожъ

ЗАГРАНИЦІЯ.

Россія. Справа афганська не втихає а підбирає чимъ разъ бѣльшого значенія, такъ, що звичаючи якъ то Россія зручно и оглядно, а при той же тихцемъ въ Азії поогуває, можна дѣйстити сподѣватися, що сїї заносито на новій зборъ зі сторони Россії. Тильдіондъ доносять імені що россійське військо подогуцвало вже ажъ підъ мѣсто Рендже, де стоять вже афганські форпости і кождій хвиль може вже прійти до козацтва межи Россії зі Афганії. Небезпечноти є вже такъ велике, що англійській комісії для урегулювання границь, Лімоденъ, мусить свою комісію для підборівъ уступити зъ загроженою областю и станути ажъ поза Гератомъ. Россійский інженеръ перебуваючій теперъ въ Лондонѣ, зачудувається дуже сїї вѣстю іже, що єнъ о тоймъ нѣчого не знає. Россійске правительство мало наказати ген. Комарову, що єнъ вже дальше не постуває, хиб лиши наслучає конечної потреби воєнної. Англійській представитель въ мѣстѣ Кабулъ получивъ приказъ бѣльго правительства, що въ сїїасії виславъ кур'єра до Герату і розвѣдавої тамъ добрѣ о по-

